

կան անձ մը՝ մեր բանակը, ուր ամէն մարդ կը ծառայէ պարտականութենէ մը մղուած, պարտականութիւնը հանդէպ ֆրանսական հայրենիքին, ամենէն մարդկայինը հայրենիքին շարին Ֆրանսայի սուրբ։ Միւս սուրբէն վեր, Անգլիոյ եւ Գերմանիոյ սուրբէն վեր, Ֆրանսայի սուրբը, առանձնանշորհուրթիւնը, փառքը, գեղեցկութիւնը ունի զգայնական մը եւ մասաւորական մը ըլլալու։

(Թսն 2 յուն 99)

ԷՌԵՆԵՍԹ ԼԱՎԻՍ

ՆԱՄԱԿ Ի ՄԱՐԿԳՐՈՒԹԵԱՆ

Պ. Գ. Մ. ՊԵՂՔԼԵԱՆ, Նախկին երեւոյթան եւ ծնւածակաւոր Բուսանիոյ խորհրդարանին, այժմ խորհրդական՝ Վճռարէի Ատենին, հրատարակուելու սահմանուած նամակով մը իր կարծիքը յայտնած է մեր «Պատասխանատուութիւնները» յօդուածին վրայ։ Պ. ՊԵՂՔԼԵԱՆ, որ Բուսանիոյ հնագոյն հայ գաղթականութեան մեծ ընտանիքներէն մէկուն կը վերաբերէ եւ պահած է իր ցեղին համար ամենազեղում սեր եւ հիացում, փայլուն անդամներէն մէկն է Բարեգի Մուրատեան եւ հայկազեան վարժարաններուն մէջ պատրաստուած այն հայ սերունդին որ արտադրած է Մեկ քոփ խանը, Մտտեղտ Մատուրեանը, Յովհաննէս Սադըլը, Միքայէլ ֆորթուչալը, եւն է ուր հրատարակեալք իր կարծիքը որ մեզի համար արժէք ունի իբր կարծիքը ձեռնհաս եւ անկաս անձնաւորութեան մը։

Պուրբէջ 11 փետր . 99

Միւրիլ բարեկամս,

Կարգացի ձեր վերջին նախյօդուածը Անալիսի մէջ ։ . . Կարելի չէր աւելի պայծառ ամփոփում մը ներկայացնել այն դէպքերուն որոնք խեղճ Հայաստանին ժամանակակից պատմութիւնը կը կազմեն։ Դուք իբրեր մօտէն տեսած էք, այդ ողբերգական պատակերդութեան զլխանոր հեղինակները ճանչցած էք, եւ այն առողջ դատողութեամբ որ ձեր յատկանիւն է՝ կըրցած էք որոշել պատասխանատուութիւնները որոնք ջախջախել են։ Ատի իմ ալ կարծիքս եղած է, եւ ասանով զայն հաղորդած եմ երկայն նամակով մը մեր Ջոնաթ բարեկամին . մենք հիւանդագին աճում մը ունեցանք «ազգաւէր»ներու որոնք առանց ծանօթութեան, առանց իմացողութեան, կը կարծէին որ պարտականութիւն ունին

ազգին ծառայել՝ իւրաքանչիւրը իր ներշնչմանը հետեւելով եւ ջանալով ամէն բանէ առաջ իր զրադիին պահանջման ծրագրէն աւելի անդին անցնելու։ «Ով որ շատ բան մէկէն կ'ուզէ գրկել, գէշ կը սեղմէ» . այս բարոյական կ'իւլէ բոլոր այդ պայքարէն, որ հարուստ եղաւ գեղացիութիւններով ու զոհաբերութիւններով, բայց շատ աղքատ իբրեւ յղացում։

Ի՞նչ դժբաղդութիւն որ Նուպարի պէս մարդ մը ուզած կամ կըրցած ըլլայ այդ շարժմանը դուռն կանգնելու . շատ մը կեանքեր խնայուած կ'ըլլային, շատ մը գոհողութեանց առաջին առնուած կ'ըլլար եւ ձեռք կը ձգուէր ինչ որ բանաւորական հնարաւոր էր ձեռք ձգել։

Ուրիշ բան չեմ կրնար ընել բայց եթէ գովել զձեզ այն քաջութեանը համար զոր ունեցած էք մտածածնիդ արձակ համարձակ արտայայտելու։ Արդէն ձեզ կը բզկտեն կարգ մը լրագրիներու մէջ ցաւակցութեան արժանիչք առ որ համար, շնորհաւորութեան արժանի էք։

Գ. Մ. ՊԵՂՔԼԵԱՆ

ԱԶԳԱՅԻՆ ՔՐՈՆԻԿ

— 0 —

ՀԱՅՅԵՐՆ Ի ԲԱՐԻՋ.— Մեկըն խան, պարսկահայն մեծանունը դիւնապետը, որ վեց եօթը տարի առաջ պաշտօնէն հեռացած էր Նարեկ տէր շահին հրամանով եւ Բարիք կ'ապրէր պաշտօնական գործունէութիւնէ քաշուած, վերջերս հրաւիրուեցաւ Պարսիկ կառավարութեան կողմէ՝ Հառի պարսկական դեսպանի պաշտօնն ընդունելու, Մեկըն խան եւրոպական հոշակ ստացող Հայերէն մէկն է այս դարուն։ Լոնտոնի պարսկական դեսպան եղած միջոցին, մտերմական բարեկամութիւնը վայելած է Անգլիոյ բարձրագոյն անձնաւորութեանց, սկսեալ Կալլէսի իշխանէն եւ լորտ Սոլզպերէն։ Պերլինի վիսափողովին ընդունուեցաւ անձնաւոր ներկայանալ Պոթսդոմի խնդրոյն համար, զոր յաջողուցւց, Մեկըն խան նուրբ ու իսկապիպ միտք մըն է, որ դիւնապետական կարողութիւններուն կը միացնէ գրական եւ իմաստասիրական բնական մշակում մը, եւ Բարիքը դարական անշխարհիկ շրջանակներուն մէջ ծանօթ